

čanju s srečo, z žalostjo, s smrtjo ali pa o prvem letenju.

Jedes Buch ist wie eine Reise in ein fremdes Land (Vsaka knjiga je kot potovanje v tujo deželo) so besede francoskega pisatelja in ilustratorja Benjamina Lacomba, ki mu je žirija mladih, devet in desetletnikov, v letu 2012 podelila nagrado za ilustracije *Sneguljčice*. Ob prejetju nagrade na Dunaju sta se z avtorjem pogovarjali Corinna Kramer in Kathrin Wexberg.

Renate Habinger nadaljuje v tem letniku svoj tečaj tehnik risanja: Črta in linija. V prvi številki se posveča barvnemu svinčniku. Slikanic z ilustracijami, narisanimi z barvnimi svinčniki, ni veliko. So pa lahko izjemne in učinkovite, kar dokazujeta Tony Ross v slikanici *Der Schatz in der Felsenbucht* (*Zaklad v skalnatem zalivu*) in Jens Rasmus v slikanici *Rosa und Bleistift* (*Roza in svinčnik*), katere avtor teksta je Karl Philipp Moritz. Slednja je bila med knjigami, ki so kandidirale za avstrijsko nagrado knjig za otroke in mladino 2012, uvrščena

med deset še posebej priporočenih knjig za branje. V drugi številki Habingerjeva v prispevku *Tusche und Feder* (Tuš in pero) prikaže različna načina uporabe peresa in tuša za doseg želenega učinka pri dveh uglednih ilustratorjih, in sicer pri Janoschu v knjigi *Komm wir suchen einen Schatz* (*Greva poiskati zaklad*) in pri Angeliki Kaufmann v knjigi *Ali auf der Alm* (*Ali na planini*), za katero je tekst napisal Fritz Lichtenauer. V tretji številki obdela tehniko slikanja s čopičem, še posebej učinek črne linije, kar ponazori s primeroma iz knjige Katy Couprie in Antonina Loucharda *Mein Garten* (*Moj vrt*) in iz knjige Rotraut Susanne Berner *Nudelsuppe* (*Juha z rezanci*). V četrti številki prikaže na primeru iz knjige Roberta Gernhardta in Philipa Waechterja *Die Reise nach Amerika* (*Pot v Ameriko*) in knjige Charleyja Harperja *The giant golden book of Biology* (*Velika zlata knjiga o biologiji*) dosežke z uporabo ustreznega slikarskega orodja.

Tanja Pogačar

OTROCI SVETA

Janja Vidmar: *Otroci sveta*.

Fotografije: Benka Pulko. Undara Studio, 2012

Prvo, brezbržno prelistavanje knjige naredi na bralca negotov vtis – otroci sveta, ki s fotografij zvedavo zrejo v svet, bržkone vabijo v branje dokumentarnega gradiva; ob podrobnejšem pregledu se izkaže, da gre za kombinacijo stvarnega, fotografskega gradiva in literarne fikcije v osemnajstih kratkih zgodbah. Sum, da tovrstna kombinacija ni najbolj posrečena, se razblini ob prebiranju prve z naslovom *Modrec*, kjer fotografija brez-

imnega fanta spretno oživi v humorni zgodbi o Kanyju/Modrecu, bodočem Petru Klepcu, ki s svojo iskreno in nepopustljivo otroško držo bralca povsem razoroži. Že naslednja pa daje slutiti, da vse zgodbe niso enako intonirane, kar se v nadaljevanju izkaže za ključno prednost zbirke. Zadušljiv vrvež revolucij in terorizma, mistična kontemplacija na meji resničnega, hipnotičen utrip zemlje, ki določa ritem življenja vsega živega ... Unikatne slike miljejev, tiho mimobežne ali usodno pretresljive, puščajo mogočne in neizbrisne sledi. Narava in človek, ki dajeta in jemljeta, tu in v zadnjem kotič-

ku sveta – univerzalno sporočilo preglasi raznorodnost tem, ki jih na prvi pogled ne povezuje rdeča nit. To uravnoteženo valovanje pa ni spodbujeno zgolj z notranjo formo; jezikovne lege kot pridušeno mrmranje žiraf skrbno in zvesto sledijo zgodbenim nitim, stvarno, odkrito in brez nepotrebnih zastiranj razkrivajo dobro in zlo, kot ju vidi in občuti otrok. Kratke, razsekane povedi in minimalistične dialoge mestoma prekrivajo lirični vstavki, ki s svojim nežnim tonom spretno poustvarjajo atmosfero zgodb in prehajajo ponekod v pesniško prozo. Avtentičnost, ki se ob tem poraja, se tako do skrajnosti približuje nosilni fotografiji; na ta način celota zvito gradi iluzijo resničnosti, ki vodi v nekaterih zgodbah do presenetljivih učinkov verodostojnih pričevanj (*Kačji princ, Ombahe, Drevo nepovratnik ...*). Ob združevanju nasprotij v nepredvidljivih prostorih suspenza se zazna še močnejši, prožnejši in bolj doživet vtis:

Kakor žirafa uvija vrat pri smukanju poganjkov, da uravnava pritisk v glavi, se je Bayo izvila proti svetlobi. Zdrknila je iz matere in prisluhnila pridušenemu brenčanju. Z njim so, ne da bi ga zaznalo človeško uho, žirafe sporočale čredam ob reki navzgor, da je svet ugledal še en mladič. Rahlo so jim plale nozdrvi. Od vode vlažne gobce so razprle v nekaj, kar je bilo podobno smehljaju. Tako se je vsaj zazdelo izčrpani materi. Dete je zamežikalo v vodo. Mati je živela le še toliko, da je novorojenko poimenovala Bayo, sreča je najdena. Nato je izdihnila v mlaki krvi. (*Ombahe*)

Govorica je do skrajnosti pretehtana in zgoščena, a deluje v lastnem dihanju

lahkotno in naravno, kot da že od nekdaj biva v svoji zgodbi. Prav tu je moč literarnega napona neusahljiva in trajna. Vsaka zgodba je torej s pripadajočo fotografijo svojstven mikro svet; kot tihi čuvar s pravo mero spoštljivosti in opomina zamrzne hipni utrinek v večnost. Zbirka je nastajala premišljeno in bila na poti do svoje končne podobe večkrat pregnetena. Končni izdelek tako priča o večfaznem študijskem pristopu, ki mu je uspel svež in navdušujoč rezultat.

Otroci sveta v svoji samobitnosti ne priznavajo spolne, rasne in verske diskriminacije, ne verjamejo v zapovedane dogme, ne obnavljajo ruševin, ki so jih v svojih obskurnih obsedenostih zapustili odrasli, in – predvsem – ne izgubljajo vere v boljši jutri, ki na obzorju novega dne vedno znova vzbuja upanje:

V mislih je iz na videz neuporabnih razbitin sestavljala nov začetek. Razoglava, trmasto odločena, da ji bo uspelo. Najbrž ne jutri. Niti ne letos. Toda preostaja ji prihodnje leto. In vsa leta zatem. Nekoč ji bo zagotovo uspelo! (*Sestrica*)

Svet, ki zanika primarne vrednote in v katerem ostaja boj za preživetje vsakdanja zlovešča danost, zabrisuje mejo med trpljenjem in radostjo, življenjem in smrtjo. Zdi se, da otroška iskrenost, radovednost in želja po ljubezni ostajajo onstran možnega. Pa vendar se znotraj neizprosne, ki se mestoma potencira v brutalno in šokantno, tu in tam znajde drobec lepote, topline, morda celo sreče – za otroke sveta.

Kristina Picco